

LAB-AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Jaakko Hallila, Liisa Postareff, Isabella Lindberg, Hilla Vuori & Mira Huusko.**
LAB-ammattikorkeakoulun itsearviointiraportti (toim.) Merja Heino, Minna Suutari & Tanja Matikainen.

Auditointivuosi **2024**, Karvin julkaisu **24:2024**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-878-1 pdf**

1.1 Koulutuksen suunnittelu

- Korkeakoulun itsearviointi

LABin koulutusta kehitetään ja uudistetaan oppijälhtöisesti. Tutkintokoulutuksen sekä jatkuvan oppimisen opetussuunnitelmat, koulutuksen toteutukset ja oppimisympäristöt vastaavat tulevaisuuden työelämän tarpeita huomioiden kansainvälisyyden sekä kestävän kehityksen. LABin strategian oppimisen toimintamallin neljä keskeistä teemaa (työelämää palvelevat oppimistilanteet, vahvuusalueet koulutuksessa, vaihtoehtoiset toteutustavat, jatkuva oppiminen) ohjaavat koulutuksen suunnittelua ja toteutusta.

Koulutuksen vararehtori vastaa LABin koulutuksen kokonaisuudesta ja sen kehittämisestä yhdessä yksiköiden johtajien, osaamispäälliköiden sekä korkeakoulupalvelujen asiantuntijoiden kanssa. Koulutuksen asioita valmistellaan, niistä keskustellaan ja sovitaan Edutiimissä. Edutiimin tehtävänä on varmistaa koulutuksen kehittyminen LABin strategian mukaisesti, yhteisten käytänteiden luominen sekä tiedon jakaminen yksiköiden ja korkeakoulupalvelujen välillä.

LAB on määritellyt keskeiset koulutuksen prosessit, joiden tavoitteena on edistää opiskelijan osaamista, turvata laadukkaat ja joustavat oppimisedellytykset sekä tarjota opintojen ohjausta ja tukea niin, että opinnot on mahdollista suorittaa niiden laajuutta vastaavassa ajassa.

Osaamisperustainen opetussuunnitelma rakentuu työelämän kanssa vuorovaikutuksessa

LABin osaamisperustainen opetussuunnitelmatyö perustuu tutkittuun tietoon, yhteiskunnan ja työelämän vuorovaikutukseen sekä saatuun palautteeseen. Osaamistavoitteet on suhteutettu opintokokonaisuuksien/opintojaksojen laajuuteen ja ovat linjassa tutkintotavoitteiden ja arviointikriteerien kanssa. Osaamistavoitteiden kuvaus auttaa opiskelijaa henkilökohtaisen

opiskelusuunnitelman laatimisessa, aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa (AHOT) ja opinnollistamisessa. Opetussuunnitelman rakenne, keskeinen sisältö ja osaamistavoitteet kuvataan opetussuunnitelmassa ja pedagogiset ratkaisut ja arviointi toteutussuunnitelmassa.

Osaamisen tason tunnistaminen perustuu kansallisen viitekehyksen mukaisiin yleisesti määriteltyihin arviointikriteereihin. Arviointikriteeristöt on laadittu opinnäytetöiden arviointiin ([AMK](#), [YAMK](#)) sekä [kielten ja viestinnän oppimisen arviointiin](#). Syksyllä 2023 on otettu YAMK-koulutuksessa käyttöön arviointikehikko, joka tukee ja auttaa opettajia opintojaksojen arviointikriteerien laadinnassa. Tästä kerätään palautetta kevään 2024 aikana ja käynnistetään arviointikehikon laatiminen myös AMK-koulutukseen.

Opetussuunnitelmatyöstä vastaavat osaamispäälliköt. Uusien tai merkittävästi uudistuvien opetussuunnitelmien rakentamiseen nimetään työryhmä, jossa on mukana monipuolisesti LABin ja sidosryhmien edustajia. Opetussuunnitelmat esitellään koulutuksen Edutiimissä, ja koulutuksesta vastaava vararehtori hyväksyy ne. Kehittämisideoita opetussuunnitelmatyöhön saadaan lisäksi LABin opiskelijapalautejärjestelmistä ja laajasta sidosryhmäyhteistyöstä.

Ylemmän ammattikorkeakoulun koulutustarjonnan kokonaisuuden, opetussuunnitelmien ja koulutuksen keskeisten sisältöjen uudistamistyö on aloitettu loppuvuodesta 2023, ja syksyllä 2025 LAB aloittaa uudella työelämän uudistuviin osaamistarpeisiin vastaavalla YAMK-tarjonnalla. Keskeistä uudistamistyössä on yhteistyö ja yhteinen tarjonta LABin eri yksiköiden kesken, LABin profiilin mukaisten vahvuusalueiden kytkentä YAMK-koulutukseen ja tiivis TKI-integraatio sekä kansainvälisten ohjelmien lisääminen. YAMK-koulutuksen kehittämistyötä ja tiedon vaihtoa tehdään yPeda-tiimissä, jossa on edustettuna osaamispäälliköiden ja korkeakoulupalvelujen lisäksi YAMK-tutkinnoista vastaavia asiantuntijaopettajia.

LABin oppimisen toimintamalli ohjaa koulutuksen suunnittelua

Opetussuunnitelmatyössä huomioidaan LABin strategian toimenpideohjelman oppimisen toimintamalli ja varmistetaan, että koulutuksen tavoitteet, rakenne, keskeiset sisällöt ja toteutustapa tukevat strategian toteutumista sekä tutkintokoulutuksessa että jatkuvassa oppimisessa. Keskeistä opetussuunnitelmissa on laaja työelämäyhteistyö, LABin profiilin mukaisten vahvuusalueiden sisällyttäminen koulutukseen sekä joustavat opiskelumahdollisuudet.

Työelämäläheinen oppiminen varmistetaan jo opetussuunnitelmavaiheessa rakentamalla entistä enemmän laajoja kokonaisuuksia (yli 60 op) tutkinto-opinnoista suoritettavaksi työelämätoimeksiannoissa, esimerkiksi TKI-toiminnan ammattimaistamisen muotojen mukaisesti. Lisäksi yksittäisiä opintokokonaisuuksia ja opintojaksoja toteutetaan työelämäyhteistyössä. TKI-toiminta sekä taiteellinen toiminta integroituvat opetukseen yhteisten oppimisympäristöjen sekä TKI-hanketoiminnan kautta.

Opetussuunnitelmaa valmistelevassa työryhmässä on mukana TKI-asiantuntijoita tuomassa asiantuntijuutta LABin profiilin mukaisiin osaamistavoitteisiin, laajuuksiin ja keskeisiin sisältöihin. TKI-asiantuntijat ovat yhdessä opettajien kanssa rakentaneet 60 op:n (4 x 15 op) laajuiset LABin

vahvuusalueisiin linkittyvät koulutuskokonaisuudet, joita opiskelijat voivat sisällyttää omiin opintoihinsa.

LABin opettajat osallistuvat laajasti TKI-toimintaan. Yhtenä LABin strategisen kehittymisen mittarina on TKI-työn osuus opettajien työajansuunnittelussa, jossa strategiakauden tavoite on 25 %. Toteuma oli noin 20 % vuonna 2023, jolloin opetushenkilöstö teki TKI työtä-yhteensä 60 htv:n verran. Hanketyön lisäksi opetusta toteutetaan erilaisissa työelämän toimeksiannoissa ja projekteissa. Opettajia kannustetaan osana ammatillista kehittymistä osallistumaan TKI-toimintaan ja TKI-toimintaa tukeviin jatko-opintoihin, mikä mahdollistetaan työaika-suunnitelmissa.

Opiskelijoille tarjotaan vaihtoehtoisia tapoja suorittaa opintoja verkossa, kampuksella ja työelämässä sekä mahdollisuus valita opintoja LABin eri yksiköiden ja muiden korkeakoulujen tarjonnasta Suomessa ja ulkomailla. Osaamista voi kerryttää myös työelämässä. Opiskelijaa ohjataan valintojen tekemisessä ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) rakentamisessa.

LABin koulutustarjonnassa huomioidaan työelämän tarpeita vastaava jatkuva oppiminen tutkintoon johtavan koulutuksen rinnalla sekä avoimen ammattikorkeakoulun tarjonnassa että maksullisessa täydennyskoulutuksessa. Täydennyskoulutuksessa on yrityksille ja organisaatioille räätälöityä tilauskoulutustarjontaa, joka rakennetaan työelämäyhteistyössä palvelemaan tulevaisuuden osaamistarpeita ja muuntumaan ketterästi ajassa. LUT-korkeakoulujen [jatkuvan oppimisen tarjonta](#) on kootusti yhteisellä verkkosivustolla.

Kestävyys, vastuullisuus ja kansainvälisyys sisältyvät opetussuunnitelmaan

Kestävyyttä, vastuullisuutta ja kansainvälisyyttä edistetään koulutuksessa huomioimalla opetussuunnitelmissa mm. Arenen amk- ja yamk-koulutuksille antamat kompetenssisuosituksot.

Kaikki aloittavat amk-opiskelijat suorittavat 2 op:n laajuisen kestävän kehityksen opintojakson Orientation to sustainability thinking, joka toimii orientaationa kestävän kehityksen ja vastuullisuuden kokonaisvaltaiseen ajatteluun. Opiskelijoille on tarjolla kielten ja viestinnän opintoja sekä kansainvälistymistä tukevia opintokokonaisuuksia. Osaamista on mahdollista täydentää osaamistaan kansallisten verkostojen (KiVANET, CampusOnline) kielitarjonnan kautta. LABin kansainvälisille opiskelijoille on S2-polku eli kattava suomi toisena kielenä -tarjonta.

Future Learning -pedagoginen ohjelma luo kehikon opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen

Vuoden 2024 aikana oppimisen toimintamallin rinnalle rakentuu pedagoginen ohjelma, LAB Future Learning (FL). Ohjelma auttaa opettajia LABin oppimisen toimintamallin mukaisen koulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa ja malli toimii jatkossa hyvin myös opettajien perehdytyksessä. Ohjelma rakentuu osallistamalla henkilöstöä ja opiskelijoita erilaisilla yhteiskehittämisen menetelmillä lukuvuoden 2023–2024 aikana. Tavoitteena on julkaista LAB FL-ohjelma syksyllä 2024.

Vahvuudet

LABin strategian oppimisen toimintamalli ohjaa koulutuksen suunnittelua ja toteutusta.

Edutiimin (ja yPedan) toiminta, yhteinen foorumi yksiköiden operatiivisesta johtamisesta vastaavien päälliköiden, korkeakoulupalvelujen ja johdon välillä.

YAMK koulutustarjonnan uudistus, jossa korostuu yhteistyö, LABin vahvuusalueet ja monialaisuus

Kehittämiskohteet

LABin Future Learning (FL) pedagoginen ohjelma oppimisen toimintamallin rinnalle

Lisätään joustavia opetussuunnitelmia, jotka mahdollistavat koulutuksen toteutuksissa monialaisen ja laajan työelämäyhteistyön

Lisätään vahvuusalueisiin profiloituvaa koulutustarjontaa

1.1 Koulutuksen suunnittelu

- Auditointiryhmän arvio

LAB-ammattikorkeakoulun koulutus pohjautuu strategiaan

LAB-ammattikorkeakoulun intranetin mukaan opetussuunnitelmia ohjaavat LABin strategia, tulevaisuuden ennakointi, työelämän kehitys ja tarpeet sekä LUT-korkeakoulut -konsernin strategia. LABin strategian mukaan LABin tehtävänä on auttaa yrityksiä luomaan uusia työpaikkoja, joihin LAB kouluttaa tulevaisuuden huippuosaajia. Itsearviointiraportin mukaan opetussuunnitelmatyössä huomioidaan LABin strategian toimenpideohjelmaan sisältyvä oppimisen toimintamalli ja varmistetaan, että koulutuksen tavoitteet, rakenne, sisällöt ja toteutustapa tukevat strategian toteuttamista. Oppimisen toimintamalli sisältää neljä teemaa, joita ovat työelämää palvelevat oppimistilanteet, LABin vahvuusalueiden laadukkaan koulutustarjonnan lisääminen, vaihtoehtoiset toteutustavat sekä jatkuva oppiminen. LABin intranetin ja itsearviointiraportin mukaan Edutiimin tehtävänä on varmistaa koulutuksen kehittäminen LABin strategian mukaisesti, luoda ja edistää yhteisiä käytänteitä sekä jakaa tietoa yksiköiden (hyvinvointi, muotoilu, teknologia ja liiketoiminta), kielikeskuksen ja korkeakoulupalvelujen välillä. Edutiimin puheenjohtajana toimii koulutuksen palvelujen päällikkö LUT-korkeakoulupalveluista. LABin strategiset vahvuusalueet näkyvät etenkin ylempiin ammattikorkeakoulututkintoihin johtavissa koulutuksissa.

Strategian vahva painotus tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan (TKI) sekä vaativaan innovaatiotoimintaan näkyy koulutuksissa sisällöllisesti. Ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittaville opiskelijoille, joilla on halu jatkaa opinnoistaan väitöskirjapolulle, on tarjolla tutkijapolku. Strategian yhteyttä koulutukseen edistää opettajien aktiivinen osallistuminen TKI-toimintaan. Auditointivierailun haastatteluiden mukaan opetushenkilöstöä kannustetaan lyhyisiin työelämäjaksoihin korkeakoulun ulkopuolella. Nämä toimenpiteet tukevat tutkimustiedon integroitumista koulutukseen ja edistävät koulutuksen työelämärelevanssia. LABin itsearviointiraportin mukaan TKI- ja taiteellinen toiminta integroituvat koulutukseen yhteisten oppimisympäristöjen ja TKI-toiminnan avulla.

LABissa on systemaattiset menettelyt koulutuskokonaisuuksien hyväksymiseksi. Itsearviointiraportin mukaan koulutuksesta vastaava vararehtori hyväksyy opetussuunnitelmat. Tutkintojen yhteys Tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien kansalliseen viitekehykseen on varmistettu. Osaamisen tason tunnistaminen pohjautuu viitekehyksen mukaisesti yleisesti määriteltyihin arviointikriteereihin. Opintojen työmäärä määritellään ECTS-järjestelmän mukaisesti.

Opetuksen linjakkuudessa ja osaamisperustaisuudessa on kehittämistä

Itsearviointiraportin mukaan LABin opetussuunnitelmatyö perustuu tutkittuun tietoon, yhteiskunnan ja työelämän vuorovaikutukseen sekä opiskelijoilta ja sidosryhmiltä saatuihin palautteisiin. LABin koulutuksille on määritelty osaamistavoitteet. Opetussuunnitelmissa osaamistavoitteet ja niitä vastaavat arviointikriteerit on kuvattu pääosin selkeästi. LABiin rakennetun kompetenssipolun avulla pyritään varmistamaan, että opiskelijoiden osaaminen kasvaa koulutuksen edetessä. LABin intranetin ja itsearviointiraportin mukaan opetussuunnitelmissa huomioidaan kestävä kehitys ja kansainvälisyyden osaamistavoitteet. Kestävä kehitys ja kansainvälisyyden huomioimisesta opetussuunnitelmissa vastaavat osaamispäälliköt.

Auditointivierailun aikana ilmeni, että opiskelijoiden mukaan opintojaksokuvaukset eivät aina vastaa opintojaksojen sisältöjä. Auditointiryhmä suosittelee, että opetuksen linjakkuus varmistetaan siten, että opintojaksojen sisällöt, opetusmenetelmät ja arviointi tukevat asetettujen osaamistavoitteiden saavuttamista myös käytännön toteutuksissa. Syksyllä 2024 alkavissa opetuksen laatuklinikoissa ja LABin laatukriteeristöissä tulee syventyä edellä kuvatun opintojaksojen opetuksen linjakkuuden toteutumiseen.

Auditointivierailun työpajat osoittivat, että opetushenkilöstön käsitykset osaamisperustaisuudesta vaihtelevat. Auditointiryhmä suosittelee, että LAB täsmentää opetushenkilöstölle osaamisperustaisuuden merkitystä ja varmistaa, että opetushenkilöstö hyödyntää sitä nykyistä yhtenäisemmällä tavalla koulutuksen suunnittelussa.

LABissa on käynnissä ylempään ammattikorkeakoulututkintoon (YAMK) johtavien koulutusten opetussuunnitelmien uudistus, mikä edelleen vahvistaa osaamisperustaisuutta YAMK-koulutuksissa. Syksyllä 2023 YAMK-koulutuksissa käyttöön otettu osaamisperustainen arviointikehikko tukee opettajia arviointikriteerien laatimisessa. Auditointihaastatteluiden mukaan kehikko otetaan myöhemmin käyttöön myös ammattikorkeakoulututkintoon johtavissa koulutuksissa. Auditoinnin henkilöstötyöpajassa toivottiin kaikkien LABin koulutusalojen yhteisiä YAMK-kehittämispäiviä, joissa keskityttäisiin YAMK-tutkintoihin johtavien koulutusten yhteiseen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Koulutukset suunnitellaan työelämälähtöisesti

LABin koulutustarjonnassa on runsaasti Päijät-Hämeen ja Etelä-Karjalan alueiden tarpeisiin kohdistuvaa koulutusta. Auditointihaastatteluiden mukaan koulutus on vahvasti työelämälähtöistä. Tämä ilmenee erityisesti projektiopinnoissa, joissa opiskelijat ratkovat erilaisia

työelämän haasteita. Opiskelijat kokevat opintoihin sisältyvän harjoittelun pääsääntöisesti hyödylliseksi, mutta harjoittelupaikkojen saatavuudessa on ongelmia. Jotkut auditoinnin opiskelijatyöpajaan osallistuneista opiskelijoista kokivat harjoittelujaksot taloudellisesti kuormittaviksi, sillä moni joutui ottamaan harjoittelupaikan vastaan toiselta paikkakunnalta. Auditointivierailulla huolena ilmeni myös kansainvälisten opiskelijoiden harjoittelupaikkojen vähäisyys.

Auditointivierailun mukaan sidosryhmät voivat osallistua LABin koulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen keskusteluiden ja erilaisten tilaisuuksien avulla. Tätä kautta varmistetaan myös koulutuksen työelämärelevanssia. Koulutustarjontaa pohditaan suhteessa alueiden työelämän osaamistarpeisiin yhdessä työelämäkumppaneiden kanssa. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien koulutusten opetussuunnitelmauudistuksella yritetään vastata entistä paremmin työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin. Työelämälähtöisen koulutuksen suunnittelua tukevat monipuoliset oppimisympäristöt, kuten laboratorio- ja simulaatioympäristöt, yrittäjyyttä edistävät innovaatioympäristöt, studiot ja yrityshautomo.

LABin opetussuunnitelmaohjeessa opettajia ohjeistetaan ottamaan myös opiskelijoita mukaan opetussuunnitelmatyöhön. Auditointihaastatteluiden perusteella opiskelijoiden mahdollisuudet osallistua koulutuksen suunnitteluun ja kehittämiseen vaihtelevat kuitenkin yksiköiden välillä. Opiskelijat kokevat, ettei heillä ole yhdenvertaisia mahdollisuuksia päästä vaikuttamaan koulutuksen suunnitteluun ja kehittämiseen. Myös kansainväliset opiskelijat toivoivat lisää osallistumismahdollisuuksia erilaisiin työryhmiin. Auditointiryhmä suosittelee LABia edistämään opiskelijoiden osallistumismahdollisuuksia opetussuunnitelmatyöhön ja koulutuksen kehittämiseen, jotta opiskelijoiden tarpeet ja toiveet voidaan aiempaa paremmin huomioida koulutuksissa.

Kansainvälisyyttä tulee edistää tulevaisuudessakin systemaattisesti

Auditointihaastatteluissa kansainvälistymisteemassa korostuivat LABiin tulevat kansainväliset opiskelijat ja vaihto-opiskelijat, kotikansainvälistyminen sekä kaksoistutkintoon liittyvä yhteistyö. Itsearviointiraportin mukaan opiskelijoille on tarjolla kielten ja viestinnän opintoja sekä kansainvälistymistä tukevia opintokokonaisuuksia. LABin intranetin mukaan LABissa toimii operatiivinen kv-ryhmä, joka keskittyy liikkuvuuteen, kansainvälisten opiskelijoiden valintoihin sekä englanninkielisten koulutusten opintoasioihin liittyviin arjen kysymyksiin. Lisäksi yksiköissä toimivat kv-ryhmät, jotka koordinoivat liikkuvuuteen ja muuhun kansainvälisyyteen liittyviä asioita yksiköiden sisällä.

Kansainvälisten opiskelijoiden rekrytointia on edistetty systemaattisesti LABissa. Auditointihaastatteluiden mukaan LAB haluaa opiskelijoiksi yhä enemmän maksavia kansainvälisiä opiskelijoita. Auditointivierailun perusteella henkilöstö, opiskelijat ja sidosryhmät ovat huolissaan kansainvälisten opiskelijoiden saaman tuen vähäisyydestä ja sen laadusta, vaikeuksista integroitua opiskelijayhteisöön ja heikoista työllistymismahdollisuuksista Suomessa. Auditointivierailun mukaan kansainvälisten opiskelijoiden työllistymistä edistetään muun muassa Tulevaisuuden osaajat -hankkeella lahtelaisten yritysten kanssa.

Auditointihaastatteluiden mukaan kansainvälisten opiskelijoiden integroitumista LABin yhteisöön tuetaan heille suunnattujen iltapäiväkahvien ja ystäväperhetoiminnan avulla. Kansainväliset opiskelijat toivoivat tulevansa nykyistä paremmin edustetuiksi opiskelijakunnassa, enemmän yhteyksiä suomalaisiin opiskelijoihin, englanninkielisiä oppimateriaaleja sekä käytännön tilanteissa hyödyttävää suomen kielen opetusta. Lisäksi auditointivierailulla toivottiin LABin henkilöstölle mahdollisuuksia parantaa kielitaitoaan sekä monikulttuurisuusosaamistaan. Auditointiryhmä suosittelee, että opiskelijakunta KOE ja LAB selvittävät kansainvälisten opiskelijoiden tarpeita ja toiveita. Kerätyn tiedon perusteella kansainvälisille opiskelijoille tarjottavia tukipalveluja ja toimintamuotoja tulee vahvistaa ja suomen kielen opintoja lisätä.